

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje br. II Pž-2927/90 od 23. listopada 1990.

Vijeće: mr.Andrija Eraković, mr.Pave Dević, Dragan Franić

PRIVREMENA MJERA ZABRANE RASPOLAGANJA BRODOM U GRADNJI

Za privremene mjere brodova u gradnji ne primjenjuju se odredbe Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi već odredbe Zakona o izvršnom postupku - Da bi se ova privremena mjera za brod u gradnji dozvolila, potrebno je da tražilac učini vjerojatnim postojanje potraživanja te da dokaže postojanje opasnosti da će se bez zatražene mjere spriječiti ili znatno otežati naplata potraživanja - Ovu opasnost tražilac privremene mjere mora dokazati ukazivanjem na konkretne radnje, odnosno na propuste dužnika - Za sud nisu dovoljne objektivno postojeće činjenice kao primjerice da se radilo o potraživanju većeg obima, postojanju više vjerovnika, trajnijoj nelikvidnosti dužnika.

Prvostepenim rješenjem odbijen je prijedlog vjerovnika da sud odredi privremenu mjeru radi osiguranja potraživanja vjerovnika prema dužniku u iznosu od din. 3.300.000,00 kojom će dužniku zabraniti raspolaganje brodom u gradnji "novogradnja broj 389" te ujedno naložiti čuvanje i zabranu isplovljenja novogradnje iz brodogradilišta "Viktor Lenac" u Rijeci.

Prema stajalištu prvostepenog suda prijedlog nije osnovan jer vjerovnik "nije dokazao odnosno učinio vjerojatnim subjektivnu opasnost da će dužnik bez izdavanja ove privremene mjere spriječiti ili znatno otežati naplatu tih potraživanja time što će svoju imovinu, odnosno svoja sredstva otuđiti, prikriti ili na drugi način s njima raspolagati, a sve to u skladu s čl.265.st.1. Zakona o izvršnom postupku".

Pravovremeno podnesenom žalbom vjerovnik pobija rješenje navodeći da nije bilo osnove da prvostepeni sud odbije prijedlog kod činjenice da je

vjerovnik "dokazao vjerojatnost osnovanosti svojeg potraživanja jednako kao i opasnost da će dužnik bez izdavanja privremene mjere spriječiti ili znatno otežati naplatu vjerovnikovog potraživanja". Nadalje, navodi da dužnik nema namjeru podmiriti dugovanje, "jer posluje na način koji jasno upućuje da ima namjeru uopće izbjeći plaćanje svojih dugova pripremajući fiktivni stečaj". Smatra da je pravo vjerovnika da izabere onu imovinu dužnika koja najprije daje sigurnost da će njegovo potraživanje koje je u opasnosti, biti namireno pa tako i brod u gradnji - novogradnja broj 389 - kojeg dužnik namjerava otuditi u kratkom roku.

Predložio je da se pobijano rješenje preinači i odredi predložena privremena mjera s time da se umjesto zabrane isplovljenja iz brodogradilišta "Viktor Lenac" u Rijeci zabrani isplovljenje novogradnje broj 389 iz brodogradilišta "Uljanik" Pula gdje se nalazi u vrijeme podnošenja žalbe.

Žalba nije podnesena.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga iz čl.365.st.2. ZPP u vezi s čl.14. Zakona o izvršnom postupku, ovaj drugostepeni sud je utvrdio da je rješenje pravilno i zakonito.

U prvom redu ističe da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je kod ocjene osnovanosti prijedloga primijenio odredbe Zakona o izvršnom postupku (Sl.list SFRJ br.20/78, 6/82, 74/87, 57/89 i 20/90 - u nastavku teksta: ZIP), a ne odredbe Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Sl.list SFRJ br.22/77, 13/82, 30/85 i 29/90 - u nastavku teksta: ZPUP).

Privremena mjera, kako je predviđena čl.979. ZPUP, može se dopustiti samo u odnosu na brod, a ne i na brod u gradnji. Na takav zaključak, kako je to pravilno istakao i prvostepeni sud u obrazloženju pobijanog rješenja, upućuje odredba čl.6.toč.24. ZPUP-a prema kojoj brod u gradnji nije brod već "gradnja broda od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje do trenutka upisa u upisnik brodova".

Predloženu privremenu mjeru sud je mogao odrediti samo ako su ispunjene pretpostavke predviđene čl.265.st.1. ZIP-a. To nadalje znači da za određivanje privremene mjere nije dovoljno što je vjerovnik ispravama priloženim uz prijedlog učinio vjerojatnim postojanje novčanog potraživanja koje se osigurava predloženom privremenom mjerom, već je potrebno da je vjerovnik istovremeno dokazao da postoji opasnost (arg. iz čl.265.st.2. ZIP-a) da će bez takve mjere dužnik spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja time što će svoju

imovinu odnosno svoja sredstva otuđiti, prikriti ili na drugi način njima raspolagati.

Opasnost da će dužnik osujetiti ili znatno otežati naplatu potraživanja mora, međutim, biti subjektivne prirode, što znači da vjerovnik mora ukazati na konkretne radnje, odnosno propuštanja dužnika poduzetih svjesno radi ugrožavanja namirenja vjerovnika, koja stvarno ugrožavaju buduću naplatu vjerovnikovog potraživanja, a sud mora utvrditi postojanje takvih radnji, odnosno propuštanja dužnika i subjektivni odnos dužnika prema njima. Ne može se smatrati da je ta opasnost učinjena vjerojatnom već zbog same objektivno postojeće činjenice da se radi o potraživanjima većeg opsega, da je dužnik prezadužen, trajnije nelikvidan ili da izvršenje zahtijeva više vjerovnika. Na pravilnost takvog stajališta upućuje odredba čl.265.st.2. ZIP-a po kojoj vjerovnik ne mora dokazivati opasnost jedino ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom dužnik pretrpio samo neznatnu štetu.

Okolnost koju navodi vjerovnik u žalbi, odnosno da dužnik ima namjeru otuđiti novogradnju broj 389 "u kratkom roku" prema shvaćanju ovog suda sama po sebi ne predstavlja postupak dužnika kojim svoju imovinu odnosno svoja sredstva otuđuje, prikriva ili na drugi način njima raspolaže da bi spriječio ili znatno otežao naplatu vjerovnikovih potraživanja, već samo izvršenje obveze dužnika, kao brodograditelja, prema naručiocu iz ugovora o gradnji broda.

Iz navedenog slijedi da je prvostepeni sud, zauzevši stajalište da nisu ispunjeni svi uvjeti za određivanje privremene mjere kako su predviđeni čl.265.st.1. ZIP-a, pravilno postupio kad je odbio prijedlog vjerovnika pa je temeljem čl.380.toč.2 ZPP u vezi s čl.14. ZIP-a valjalo žalbu vjerovnika odbiti kao neosnovanu i potvrditi rješenje prvostepenog suda.

Pave Dević

Summary

A TEMPORARY MEASURE OF RESTRICTION ON THE DISPOSAL OF A VESSEL UNDER CONSTRUCTION

A temporary measure of restriction on the disposal of a vessel under construction is governed by the provisions of the Executive Procedure Act - The Court will issue the said measure if the claimant proves the existence of the claim and the probability that without issuing the said temporary measure the payment will not be accomplished or will be made considerably more difficult - The claimant has to prove this probability by pointing out particular acts or omissions of the debtor; such facts as e.g. a high amount of the claim or the existence of more than one creditor are not sufficient for issuing the said temporary measure.